

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปการศึกษาค้นคว้าและผลการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน

4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน

5. เพื่อยกระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กัน

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ปีการศึกษา

2559 จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 130 คน หัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 180 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,998 คน รวมทั้งหมด จำนวน 2,308 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 627 คน จาก 45 โรงเรียน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 130 คน หัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 180 คน และครูผู้สอน จำนวน 317 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 627 ฉบับ ใช้สำหรับผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ซึ่งค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง .37-.89 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่า .99

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 สรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) และ ($\bar{X} = 4.05$) ตามลำดับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ และประสิทธิผลโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ งานบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.12$) งานบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.10$) งานบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.05$) และงานบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 3.93$)

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการ

ดำรงตำแหน่ง ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ตัวแปรที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .72 ถึง .94 ในการนี้ลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านบุคลิกภาพ ($r_{x_1y} = 0.72$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($r_{x_2y} = 0.79$) อยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($r_{x_3y} = 0.82$) ด้านความเป็นผู้นำ ($r_{x_4y} = 0.90$) ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ($r_{x_5y} = 0.88$) ด้านทักษะความสามารถ ($r_{x_6y} = 0.84$) อยู่ในระดับ “สูง”

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน โดยรวม โดยทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเมื่อเพิ่มคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทีละตัว จากตัวแปรคุณลักษณะทั้งหมด 6 ตัว มีตัวแปรที่ทดสอบแล้ว พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 ตัว ตามลำดับ ได้แก่ ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ (X_1) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (X_3) ส่วนด้านความเป็นผู้นำ (X_4) ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน (X_5)

การวิเคราะห์ข้อมูลยัง พบว่า จากจำนวนตัวแปรทั้งหมด 5 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ตั้งแต่ .904 ถึง .921 นั่นคือ ด้านบุคลิกภาพ (X_1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .904 ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .914 ด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .916 ด้านความเป็นผู้นำ (X_4) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ

.920 ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน (X_5) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .921 แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัว มีผลต่อการทำนายประสิทธิผลโรงเรียน

5. แนวทางยกระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน ไว้ 5 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ และด้านทักษะความสามารถ

อภิปรายผล

ผลการวิจัย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ในครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจ ที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยทั้งคุณลักษณะส่วนบุคคล คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ด้านทักษะความสามารถ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ด้านทักษะความสามารถ เป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนต้องการได้รับการปลูกฝังทั้งในหลักสูตรการเรียนการสอน และหลักสูตรการอบรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารโรงเรียนจะทำหน้าที่ของตนเองได้สมบูรณ์ต้องมีคุณลักษณะดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุรชัย ศิริมหาสาคร (2549, หน้า 88-89) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารจะทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์ ต้องมีทักษะหรือความสามารถ 3 อย่าง คือ เก่งงาน เก่งคน และเก่งคิดซึ่งตรงกับผลงานวิจัยของ Robert L. Katz 1. ทักษะด้านเทคนิควิธีการ (Technical Skill) คือ ความสามารถรอบรู้เชี่ยวชาญงานในหน้าที่ เช่น ถ้าเป็นทหารก็มีความชำนาญในการใช้อาวุธต่างๆ ถ้าเป็นผู้บริหารสถานศึกษาก็มีความรู้เรื่องหลักสูตร แผนการสอน เทคนิคการสอนแบบต่างๆ เป็นต้น ถ้าเป็นผู้จัดการบริษัทก็มีความชำนาญหรือทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานของการบริหารงาน ผู้บริหารที่มีความสามารถด้านเทคนิควิธีนี้ จัดเป็นผู้บริหารที่ “เก่งงาน” 2. ทักษะในด้าน

มนุษย์สัมพันธ์ (Human Skill) คือ ความสามารถในการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา มีภาวะผู้นำ หรือความสามารถในการใช้คนให้ร่วมมือกันทำงาน ผู้บริหารที่มีความสามารถในด้านนี้ จัดเป็นผู้บริหารที่ “เก่งคน” 3. ทักษะในด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) คือ มีวิสัยทัศน์ (Vision) ความสามารถในการคิด เพื่อวางแผน กำหนดยุทธศาสตร์ และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างแม่นยำ เพื่อนำพาองค์กรของตนไปสู่ความสำเร็จ เป็นต้น ผู้บริหารที่มีความสามารถในด้านนี้ จัดเป็นผู้บริหารที่ “เก่งคิด”

และประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่ม และครูผู้สอน มีความคิดเห็นในงานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนที่ทำงานร่วมกันจนสามารถทำให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ รักการอ่าน รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งด้านการบริหารและการสอนจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของงามตา ธานีวรรณ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร พบว่า ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

2.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน และด้านทักษะความสามารถ มีความคิดเห็นที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน ที่ไม่แตกต่างกัน ระดับความคิดเห็นจึงมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ความเป็นผู้นำสูง การวางตัวที่ดี มีความเหมาะสม ความกระตือรือร้นในการทำงาน และอุทิศเวลาให้ราชการ มีความเป็นมิตรกับทุกคน

การชื่นชมยินดีกับความสำเร็จของผู้ร่วมงาน การส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมในองค์กร โดยยึดหลักคุณธรรมและความถูกต้องในการตัดสินใจและแก้ปัญหา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ มีการสื่อสารที่ดี ชัดเจน เข้าใจและปฏิบัติตามได้ การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ร่วมงานและผู้อื่น มีการสื่อสารที่ดี ชัดเจน เข้าใจและปฏิบัติตามได้ มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาชีวะหะ สาคิ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี พบว่า 1) ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี พบว่า อยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยเพศ และขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนประสพการณ์ในการทำงานโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของลักข์ว แซ่ไคว่ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทัศนะของบุคลากรครูโรงเรียนพระหฤทัย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ส่วนตัวของผู้บริหารประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพผู้บริหารควรมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ในด้านมนุษยสัมพันธ์ผู้บริหารควรมีเหตุผลและจริงใจ ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรมผู้บริหารควรมีความซื่อสัตย์โปร่งใสในการปฏิบัติงานสำหรับด้านความเป็นผู้นำผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล และด้านคุณสมบัติทั่วไปนั้นผู้บริหารควรมีประสพการณ์ในงานที่รับผิดชอบ ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ส่วนวิชาชีพของผู้บริหาร ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงานและขอบข่ายงาน ในหน้าที่รับผิดชอบ ในด้านทักษะความสามารถ ผู้บริหารควรมีทักษะความสามารถในการวางแผนและจัดระบบงาน

และประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน
ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในส่วนของความคิดเห็น ทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้า
กลุ่ม และครูผู้สอน มีความคิดเห็นในงานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ

งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนไม่แตกต่างกัน จึงทำให้ระดับความคิดมีความไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี ท้าวกลาง (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพการบริหาร งานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ประสพการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน ทำให้ความคิดเห็นในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน และด้านทักษะความสามารถ มีความคิดเห็นที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพดล แสนบัณฑิต (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสำเร็จในการสร้างความสัมพันธ์ กับชุมชนของโรงเรียนที่สอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่สอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ที่มีโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะวิชาชีพ โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดารัตน์ เต็มเปี่ยม (2553 , บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสพการณ์ ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

และประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในส่วนของความ

คิดเห็น ทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่ม และครูผู้สอน มีความคิดเห็นในงานบริหาร วิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพโรงเรียนแตกต่างกัน จึงทำให้ระดับความคิดมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของสมจิตร จันทร์เปา (2556, หน้า 84-88) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยภาพรวม แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ทำให้ความคิดเห็นในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน และด้านทักษะ ความสามารถ มีความคิดเห็น ที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจ เนื่องจาก ยังขาดความเชื่อมั่นในตนเอง การควบคุมอารมณ์ การรับรู้อารมณ์ผู้อื่นยังเข้า ยังขาดเหตุผลในการทำงาน ความจริงใจ ต่อทุกๆ คน ความยุติธรรมและเสมอภาค ยังมีความลำเอียง ขาดศิลปะในการโน้มน้าวบุคคลอื่นให้คล้อยตาม ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ การจัดบุคลากรยังไม่เหมาะสมกับงาน การแก้ไขข้อบกพร่องของงานทำให้งานไม่ได้ มาตรฐานเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา ช่องคันทอน (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน พบว่า ระดับการรับรู้ของครูต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และ 3) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ตามกา รรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ครูที่มี ประสบการณ์ทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัย

ของอาชีวะ สาคิ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี พบว่า 1) ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี พบว่า อยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยเพศ และขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนประสพการณ์ในการทำงานโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การประมวลสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี ตามความถี่สูงสุดแต่ละด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ สภาพปัญหา คือ อารมณ์ร้อน ฉุนเฉียวง่าย ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารควรรู้จักควบคุมอารมณ์ให้มีความเหมาะสม ด้านคุณธรรม จริยธรรม สภาพปัญหา คือ การปฏิบัติตนกับผู้ใต้บังคับบัญชา ขาดความเสมอภาค ไม่มีความยุติธรรม ข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารงานอย่างเป็นกลาง เสมอภาค เป็นกลางอย่างเท่าเทียมกัน ด้านมนุษยสัมพันธ์ สภาพปัญหา คือ ไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกรงกลัว ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานอย่างเป็นกันเอง ทั้งถึงและเท่าเทียมกัน ด้านความรู้ความสามารถ สภาพปัญหา คือ ขาดทักษะทางด้านการบริหารงานวิชาการ ข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาหาความรู้ในเรื่อง ข้อมูลข่าวสารและกฎระเบียบใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และด้านความเป็นผู้นำ สภาพปัญหา คือ ไม่ค่อยรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดความคิดของตนเองเป็นหลัก ข้อเสนอแนะ คือ ควรรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นให้มากกว่าความคิดเห็นของตนเอง

และประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 23 ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในส่วนของความคิดเห็นทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่ม และครูผู้สอน มีความคิดเห็นในงานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ที่ส่งผลต่อ

ประสิทธิผลโรงเรียนแตกต่างกัน จึงทำให้ระดับความคิดมีความแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมจิตร์ จันทร์เปา (2556, หน้า 84-88) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ตัวแปรที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .72 ถึง .94 ในการนี้ลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง ซึ่งพบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านบุคลิกภาพ ($r_{x1y} = 0.72$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($r_{x2y} = 0.79$) อยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($r_{x3y} = 0.82$) ด้านความเป็นผู้นำ ($r_{x4y} = 0.90$) ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ($r_{x5y} = 0.88$) ด้านทักษะความสามารถ ($r_{x6y} = 0.84$) อยู่ในระดับ “สูง” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความกระตือรือร้นในการทำงาน และอุทิศเวลาให้ราชการ ความเอื้อเฟื้อ ใจกว้าง มีน้ำใจกับผู้ร่วมงาน การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร ความสามารถในการคิดการตัดสินใจที่ดี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงานและขอบข่ายในหน้าที่รับผิดชอบ การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนางานวิชาการทักษะความสามารถในการวางแผน และจัดระบบงาน ทำให้การบริหารงานเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของงามตา ธานีวรรณ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร พบว่า

- 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านแรงจูงใจ และด้านการสื่อสารส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
- 2) ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
- 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านแรงจูงใจ และด้านการสื่อสารกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร ทุกด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4) จากสมการพยากรณ์

ที่ดีที่สุด พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ของปัจจัย ด้านภาวะผู้นำ (X_1) ด้านแรงจูงใจ (X_2) ด้านการสื่อสาร (X_3) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร (Y) ได้ร้อยละ 34.90 และสามารถร่วมกันทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้สมการพยากรณ์ ดังนี้ $(Y) = 1.093 + .342 (X_1) + .235 (X_2) + .109 (X_3)$ และสอดคล้องกับงานวิจัยของไพท แถบเงิน (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน จากตัวแปรคุณลักษณะทั้งหมด 6 ตัว มีความสัมพันธ์กัน จำนวน 5 ตัว ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่วนด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน ผู้บริหารให้ความสนใจในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ด้านทักษะความสามารถ จึงทำให้ทั้ง 5 ตัวแปรนี้ เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลักฮัว แซ่ไค้ว (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทัศนะของบุคลากรครูโรงเรียนพระธาตุยาคู จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ส่วนตัวของผู้บริหารประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพผู้บริหารควรมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ในด้านมนุษยสัมพันธ์ผู้บริหารควรมีเหตุผลและจริงใจ ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรมผู้บริหารควรมีความซื่อสัตย์โปร่งใสในการปฏิบัติงานสำหรับด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล และด้านคุณสมบัติทั่วไปนั้นผู้บริหารควรมีประสบการณ์ในงานที่รับผิดชอบ ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ส่วนวิชาชีพของผู้บริหาร ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงาน และขอบข่ายงาน ในหน้าที่รับผิดชอบ ในด้านทักษะความสามารถ ผู้บริหารควรมีทักษะความสามารถในการวางแผนและจัดระบบงาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้สรุปและอภิปรายผล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีอำนาจพยากรณ์ มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ด้านทักษะความสามารถ แนวทางการยกระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

1. ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้บริหารโรงเรียนควรมีสภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความมั่นคงทางอารมณ์ เชื่อมมั่นในตนเอง ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการวางตัวที่ดี มีความเหมาะสม

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความจริงใจ ต่อทุกๆ คนผู้บริหารโรงเรียนสามารถรับรู้อารมณ์ผู้อื่นได้เร็ว ผู้บริหารโรงเรียนควรมีเหตุผลในการทำงาน ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย ทำงานเข้ากับคนอื่นได้ดี ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการให้เกียรติผู้ร่วมงานและผู้อื่นเป็นอย่างดี และรู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาวในการแก้ปัญหาต่างๆ

3. ด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีศิลปะในการโน้มน้าวบุคคลอื่นให้คล้อยตาม ผู้บริหารโรงเรียนควรมีภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนควรนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ผู้บริหารโรงเรียนควรมีภาวะของผู้นำ ความเป็นผู้นำที่ดี มีความน่าศรัทธา ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความรับผิดชอบ กล้าเผชิญความจริงเมื่อเกิดความผิดพลาด

4. ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความสามารถในการจัดบุคลากรได้เหมาะสมกับงาน ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อุ้ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการจัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่าง

เป็นระบบและมีระยะเวลาอย่างชัดเจน

5. ด้านทักษะความสามารถ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความสามารถแก้ไขข้อบกพร่อง ทำให้งานได้มาตรฐาน ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการชี้แจงรายละเอียดของงานที่มอบหมายได้อย่างชัดเจน ผู้บริหารโรงเรียนควรมีทักษะความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าและประเมินการณ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาผลิตผลงานทางวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

2. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนต่างจากเดิมหรือไม่